

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)
z dnia 22 lutego 2005 r. *

W sprawie C-141/02 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 49 Statutu WE Trybunału Sprawiedliwości, wniesione w dniu 15 kwietnia 2002 r.,

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez W. Möllsa i K. Wiednera, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

wnoszący odwołanie,

popierana przez

Republikę Francuską, reprezentowaną przez G. de Bergues'a i F. Milliona, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

interwenient w postępowaniu odwoławczym,

* Język postępowania: niemiecki.

w której pozostałymi uczestnikami postępowania są:

T-Mobile Austria GmbH, dawniej max.mobil Telekommunikation Service GmbH, z siedzibą w Wiedniu (Austria), reprezentowana przez A. Reidlingera, M. Essera-Wellié i T. Lübbiga, Rechtsanwälte, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w pierwszej instancji,

Królestwo Niderlandów, reprezentowane przez H. G. Sevenster, działającą w charakterze pełnomocnika, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

interwenient w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: V. Skouris, prezes, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas i A. Borg Barthet, prezesi izb, J.-P. Puissochet (sprawozdawca), R. Schintgen, N. Colneric, S. von Bahr, M. Ilešič, J. Malenovský, J. Klučka i U. Lõhmus, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Poiares Maduro,
sekretarz: M.-F. Contet, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 7 września 2004 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 21 października 2004 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Komisia Wspólnot Europejskich wniosła w swym odwołaniu o uchylenie wyroku Sądu Pierwszej Instancji z dnia 30 stycznia 2002 r. w sprawie T-54/99 max.mobil przeciwko Komisji, Rec. str. II-313 (zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”), mocą którego Sąd ten orzekł o dopuszczalności wniesionej przez spółkę max.mobil Telekommunikation Service GmbH, obecnie T-Mobile Austria GmbH (zwaną dalej „spółką max.mobil”), skargi o stwierdzenie nieważności pisma Komisji z dnia 11 grudnia 1998 r., w którym odmówiła ona wszczęcia postępowania o uchybienie zobowiązaniom Państwa Członkowskiego przeciwko Republice Austrii (zwanego dalej „spornym aktem”).

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

- 2 Pierwszym operatorem sieci GSM, który pojawił się na austriackim rynku eksploatacji sieci telefonii komórkowej, była spółka Mobilkom Austria AG (zwana dalej „spółką Mobilkom”), w której państwo austriackie nadal posiada część akcji poprzez spółkę Post und Telekom Austria AG (zwaną dalej „PTA”). Spółka max.mobil — skarżąca w pierwszej instancji — jest spółką prawa austriackiego, która

weszła na wspomniany rynek jako drugi operator GSM w październiku 1996 r. Trzeci operator — Connect Austria GmbH (zwany dalej „spółką Connect Austria”) — został wyłoniony w trybie przetargu na początku sierpnia 1997 r. i również on wszedł na ten sam rynek.

- 3 Przed wejściem spółki max.mobil na rynek eksploatacji sieci telefonii komórkowej Österreichische Post- und Telegraphenverwaltung (austriacka administracja poczty i telegrafów) posiadała monopol prawny w całym sektorze telefonii komórkowej i eksploatowała w szczególności analogowe sieci telefonii komórkowej „C-Netz” i „D-Netz”, jak również sieć GSM określaną mianem „A1”. W dniu 1 czerwca 1996 r. monopol ten został powierzony spółce Mobilkom, będącej nowo utworzoną filią PTA.

- 4 W dniu 14 października 1997 r. spółka max.mobil złożyła do Komisji skargę mającą na celu w szczególności stwierdzenie, że Republika Austrii naruszyła art. 86 w związku z art. 90 ust. 1 Traktatu WE (obecnie art. 82 WE i art. 86 ust. 1 WE). W istocie skarga ta zmierzała do zaskarżenia braku zróżnicowania wysokości opłat wymaganych odpowiednio od spółki max.mobil oraz spółki Mobilkom, jak również korzyści czerpanych przez tę ostatnią z uiszczania owych opłat.

- 5 Ponadto spółka max.mobil zarzucała w tej skardze, że zostało naruszone prawo wspólnotowe, zarówno dlatego że władze austriackie nadały ramy prawne korzyściom przyznany spółce Mobilkom w zakresie przydzielania częstotliwości, jak i dlatego że PTA udzieliła wsparcia swojej filii — spółce Mobilkom — w zakresie budowy i eksploatacji jej sieci GSM.

- 6 W dniu 22 kwietnia 1998 r. spółka max.mobil przedstawiła Komisji pismo uzupełniające, w którym opisywała bardziej szczegółowo pewne okoliczności faktyczne i prawne związane z sytuacją będącą przedmiotem jej skargi. W wyniku spotkania z Komisją, które miało miejsce w dniu 14 lipca 1998 r., spółka ta złożyła w dniu 27 lipca 1998 r. kolejne pismo uzupełniające.

- 7 W dniu 11 grudnia 1998 r. pismem, które stało się przedmiotem sporu przed Sądem Pierwszej Instancji, Komisja zawiadomiła spółkę max.mobil, że odrzuca częściowo jej skargę z dnia 14 października 1997 r. W tym względzie Komisja wyjaśniła spółce w szczególności:

„W kwestii dotyczącej [faktu, iż spółka Mobilkom nie jest obciążona wyższą opłatą niż opłata uiszczana przez wasze przedsiębiorstwo] Komisja ocenia [...], iż nie dostarczyliście Państwo wystarczających dowodów na okoliczność istnienia środka publicznego, który prowadziłby do nadużywania pozycji dominującej przez spółkę Mobilkom. Zgodnie ze swoją dotychczasową praktyką Komisja wszczęła w podobnych sprawach postępowanie w przedmiocie uchybienia zobowiązaniom Państwa Członkowskiego jedynie w sytuacji, gdy Państwo Członkowskie nałożyło na przedsiębiorstwo, które ostatnio weszło na rynek opłatę wyższą niż opłata, której podlega przedsiębiorstwo działające już na tym rynku (zob. decyzja Komisji z dnia 4 października 1995 r. dotycząca wymogów nałożonych na drugiego operatora radiotelefonii GSM we Włoszech, Dz.U. L 280 z dnia 23 listopada 1995 r.)” [tłumaczenie nieoficjalne].

Przebieg postępowania przed Sądem Pierwszej Instancji

- 8 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 22 lutego 1999 r. spółka max.mobil wniosła skargę o częściowe stwierdzenie nieważności spornego aktu z powodu odrzucenia w nim skargi złożonej do Komisji.

KOMISJA PRZECIWKO MAX.MOBIL

- 9 W odrębnym piśmie, złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 31 marca 1999 r., Komisja podniosła zarzut niedopuszczalności na podstawie art. 114 § 1 regulaminu Sądu. Postanowieniem z dnia 17 września 1999 r. Sąd zdecydował pozostawić ten zarzut do rozstrzygnięcia w wyroku.

- 10 W dniu 15 lipca 1999 r. Królestwo Niderlandów złożyło wniosek o dopuszczenie go do sprawy w charakterze interwenienta w celu poparcia wniosków Komisji. Postanowieniem z dnia 17 września 1999 r. przez drugiej izby Sądu dopuścił interwencję Królestwa Niderlandów.

- 11 Na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy Sąd postanowił otworzyć procedurę ustną. W ramach środków organizacji postępowania Sąd wezwał strony do udzielenia pisemnej odpowiedzi na pewne pytania.

- 12 Wystąpienia stron oraz ich odpowiedzi na zadane przez Sąd pytania zostały wysłuchane na rozprawie w dniu 2 maja 2001 r.

- 13 Spółka max.mobil wniosła do Sądu o:
  - stwierdzenie nieważności spornego aktu w zakresie, w jakim odrzuca on skargę złożoną do Komisji;

  - obciążenie Komisji kosztami postępowania.

14 Komisja, popierana przez Królestwo Niderlandów, wniosła do Sądu o:

- odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej bądź, ewentualnie, oddalenie jej jako bezzasadnej;

- obciążenie spółki max.mobil kosztami postępowania.

Zaskarżony wyrok

15 W zaskarżonym wyroku, po sprecyzowaniu w ramach uwag wstępnych kontekstu swego orzeczenia, w tym w szczególności znaczenia wyroku z dnia 20 lutego 1997 r. w sprawie C-107/95 P Bundesverband der Bilanzbuchhalter przeciwko Komisji, Rec. str. I-947, Sąd rozpatrzył następnie kwestię dopuszczalności skargi, a w dalszej kolejności kwestię jej zasadności.

Wstępne uwagi Sądu

16 W pkt 48 zaskarżonego wyroku Sąd na wstępie wyjaśnia, że obowiązek rzetelnego i bezstronnego rozpatrzenia skargi złożonej do Komisji znajduje swe podstawy w prawie do dobrej administracji indywidualnych sytuacji, które to prawo stanowi część zasad ogólnych wspólnych tradycjom konstytucyjnym Państw Członkowskich i które zostało powtórzone w art. 41 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, proklamowanej w Nicei w dniu 7 grudnia 2000 r. (Dz.U. C 364, str. 1, zwanej dalej „kartą praw podstawowych”).

- 17 Następnie w pkt 49 i 51 zaskarżonego wyroku Sąd wywodzi, że obowiązek rozpatrzenia przez Komisję złożonej do niej skargi w sposób rzetelny i bezstronny został na nią nałożony w dziedzinach znajdujących swe podstawy prawne w przepisach art. 85 i art. 86 Traktatu (obecnie art. 81 WE i art. 82 WE), jak również w ramach art. 92 Traktatu (obecnie, po zmianie, art. 87 WE) i art. 93 Traktatu (obecnie art. 88 WE). Sąd Sąd uważa, że przepis art. 90 Traktatu winien być interpretowany tak jak przepisy Traktatu dotyczące konkurencji, które wyraźnie przyznają prawa procesowe składającym skargę. Uważa on, że spółka max.mobil znajduje się w sytuacji porównywalnej z sytuacją, o której mowa w art. 3 rozporządzenia Rady nr 17 z dnia 6 lutego 1962 r. pierwszego rozporządzenia wprowadzającego w życie art. 85 i 86 Traktatu (Dz.U. 1962, 13, str. 204), które zezwala na złożenie skargi do Komisji.
- 18 Wreszcie w pkt 52 i 53 zaskarżonego wyroku Sąd podnosi, że obowiązek rzetelnego i bezstronnego rozpatrzenia skargi złożonej do Komisji znajduje swe podstawy w ciążącym na Komisji ogólnym obowiązku nadzoru. Obowiązek ten ciąży na Komisji w takim samym stopniu w ramach przepisów art. 85, 86, 90, 92 i 93 Traktatu, mimo iż sposób jego wykonywania zmienia się w zależności od dziedziny, w ramach której jest stosowany, w tym w szczególności praw procesowych wyraźnie przyznanych osobom zainteresowanym w tych dziedzinach przez Traktat bądź wtórne prawo wspólnotowe. W konsekwencji argumenty Komisji, według których przepis art. 90 ust. 3 Traktatu nie przyznaje żadnej roli procesowej podmiotom prywatnym, zaś ochronę tych podmiotów zapewniają zobowiązania bezpośrednio ciążące na Państwach Członkowskich, pozostają bez znaczenia dla sprawy.
- 19 Ponadto w pkt 54 zaskarżonego wyroku Sąd dokonuje rozróżnienia między procedurą, o której mowa w art. 90 ust. 3, a procedurą, o której mowa w art. 169 Traktatu (obecnie art. 226 WE). Zdaniem Sądu podczas gdy w trybie art. 169 Traktatu Komisja „może” wszcząć postępowanie o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom Państwa Członkowskiego, przepis art. 90 ust. 3 Traktatu przewiduje, że Komisja przyjmuje odpowiednie środki „w miarę potrzeby”. Wyrażenie to wskazywałoby, iż Komisja ma obowiązek przeprowadzenia rzetelnego

i bezstronnego badania skarg do niej złożonych, na podstawie którego — korzystając ze swych uprawnień dyskrecjonalnych — podejmuje decyzję w przedmiocie tego, czy należy przeprowadzić dochodzenie, czy też nie, oraz — w odpowiednim przypadku — podjąć środki wobec danego Państwa Członkowskiego bądź danych Państw Członkowskich. W przeciwieństwie do decyzji w sprawie wniesienia skargi o stwierdzenie w trybie art. 169 WE uchybienia zobowiązaniom Państwa Członkowskiego, uprawnienie Komisji do nadania dalszego biegu skardze w trybie art. 90 ust. 3 Traktatu, choć dyskrecjonalne, wciąż jednak może stanowić przedmiot kontroli sądowej (zob. podobnie pkt 96 opinii rzecznika generalnego Mischa w sprawach połączonych C-302/99 P i C-308/99 P Komisja i Francja przeciwko TF1, zakończonych wyrokiem z dnia 12 lipca 2001 r., Rec. str. I-5603).

- 20 Choć Komisja korzysta z szerokiej uprawnień dyskrecjonalnych zarówno w zakresie czynności, których podjęcie uznaje za konieczne, jak i środków odpowiednich w tym celu (zob. w szczególności ww. wyrok w sprawie Bundesverband der Bilanzbuchhalter przeciwko Komisji, pkt 27), w pkt 55–57 zaskarżonego wyroku Sąd przypomina, że ponieważ Komisja ma obowiązek przeprowadzania rzetelnego i bezstronnego badania złożonej do niej skargi, poszanowanie tego obowiązku nie pozwala — w zakresie podejmowanej decyzji, czy nadać dalszy bieg danej skardze, czy też nie — na uniknięcie kontroli sądowej identycznej z tą, jaka ma miejsce w przypadku stwierdzenia naruszeń w dziedzinach uregulowanych przepisami art. 85 i art. 86 Traktatu (zob. w szczególności wyrok z dnia 25 października 1977 r. w sprawie 26/76 Metro przeciwko Komisji, Rec. str. 1875, pkt 13). Sąd powołuje się na pkt 97 opinii rzecznika generalnego Mischa w ww. sprawach połączonych Komisja i Francja przeciwko TF1, który twierdzi, że takie samo stanowisko należy przyjąć wobec naruszeń przepisu art. 90 ust. 3 Traktatu. Ponadto Sąd stwierdza, że tego typu kontrola również stanowi część zasad ogólnych wspólnych tradycjom konstytucyjnym Państw Członkowskich, czego potwierdzeniem jest przepis art. 47 karty praw podstawowych.

- 21 Zdaniem Sądu aby uszanować dyskrecjonalne uprawnienia Komisji, gdy zaskarżonym aktem jest jej decyzja o nieskorzystaniu z uprawnienia nadanego jej na mocy przepisu art. 90 ust. 3 Traktatu, rola sądu wspólnotowego powinna ograniczyć się do ścisłej kontroli obejmującej weryfikację istnienia uzasadnienia zaskarżonego aktu, które obrazowałoby uwzględnienie istotnych okoliczności akt sprawy, prawdziwość faktów oraz brak oczywistego błędu w ocenie tych faktów.

W przedmiocie dopuszczalności skargi w pierwszej instancji

- 22 Biorąc pod uwagę swe wstępne uwagi, Sąd stwierdził dopuszczalność skargi spółki max.mobil, w następujący sposób uzasadniając swój wyrok.
- 23 Przede wszystkim w pkt 65 zaskarżonego wyroku Sąd zakwalifikował pismo Komisji z dnia 11 grudnia 1998 r., w którym informuje ona spółkę max.mobil o swym zamiarze nienadawania dalszego biegu skardze złożonej do Komisji przez tę spółkę w trybie art. 90 Traktatu, jako decyzję, która może stanowić przedmiot skargi o stwierdzenie nieważności.
- 24 Następnie w pkt 70–71 tego wyroku Sąd uznaje, iż spółka max.mobil jest adresatem owej decyzji i dodaje, że na podstawie szeregu elementów należy przyjąć, iż dotyczy ona tej spółki w sposób indywidualny.
- 25 Po pierwsze Sąd stwierdza, że sporny akt stanowi reakcję Komisji na formalną skargę złożoną do niej przez spółkę max.mobil.
- 26 Po drugie wskazuje on, że Komisja odbyła szereg spotkań z ową spółką celem zbadania różnych aspektów podniesionych w tej skardze.
- 27 Po trzecie, zdaniem Sądu, w chwili udzielenia tej spółce licencji GSM spółka ta miała zalewie jednego konkurenta, spółkę Mobilkom, korzystającego z publicznych środków będących przedmiotem części skargi do Komisji, którą w spornym akcie Komisja oceniła jako niewymagającą prowadzenia dalszego dochodzenia.

- 28 Po czwarte Sąd przypomina, że spółka max.mobil jest jedynym z dwóch konkurentów spółki Mobilkom, na którego nałożono opłatę identyczną z tą, jaka została nałożona na spółkę Mobilkom, podczas gdy drugiego konkurenta, spółkę Connect Austria, obciążono opłatą znacznie niższą od tej, jakiej podlegają spółki Mobilkom i max.mobil.
- 29 Po piąte, zdaniem Sądu bezspornym jest fakt, że wysokość opłaty nałożonej na spółkę Mobilkom, stanowiąca centralny punkt skargi do Komisji oraz spornego aktu, została skopiowana w sposób mechaniczny z wysokości opłaty zaproponowanej przez spółkę max.mobil w ramach procedury przetargowej udzielenia drugiej licencji GSM w Austrii.
- 30 Po szóste Sąd stwierdza, że środek będący przedmiotem skargi do Komisji oraz spornego aktu, ma zasięg indywidualny w stosunku do spółki Mobilkom i nie stanowi środka o zasięgu ogólnym, o który toczyła się sprawa Bundesverband der Bilanzbuchhalter przeciwko Komisji, w której doszło do wydania ww. wyroku.

W przedmiocie skargi w pierwszej instancji

- 31 Po przypomnieniu w pkt 73 i 75 zaskarżonego wyroku, że kontrola sprawowana przez Sąd ogranicza się do weryfikacji poszanowania przez Komisję jej powinności rzetelnego i bezstronnego badania złożonych do niej skarg oraz że sporny akt opiera się na faktach, których prawdziwość jest bezsporna, Sąd wywodzi, iż Komisja miała prawo — nie popełniając przy tym oczywistego błędu w ocenie — dojść do wniosku, że nałożenie na spółkę Mobilkom obowiązku uiszczenia opłaty w takiej samej wysokości, jak opłata uiszczona przez spółkę max.mobil, nie wystarczy samo w sobie do stwierdzenia, jakoby spółka Mobilkom była zachęcana do nadużycia swej pozycji dominującej. Wniosek taki jest zresztą zgodny z dotychczasową praktyką Komisji.

- 32 Ponadto Sąd stwierdza, że zaskarżony akt został wydany w wyniku wielu spotkań między spółką max.mobil a Komisją w kontekście znanym tej spółce, co pozwoliło jej na zrozumienie powodów powołanych w uzasadnieniu spornego aktu. Zdaniem Sądu nie można zatem stwierdzić braku czy też niewystarczającego uzasadnienia, jak miało to miejsce w wyroku z dnia 17 marca 1983 r. w sprawie 294/81 Control Data przeciwko Komisji, Rec. str. 911, pkt 15. W konsekwencji Sąd dochodzi do wniosku, że z punktu widzenia art. 190 Traktatu (obecnie art. 253 WE) zaskarżony akt jest wystarczająco uzasadniony.

Przebieg postępowania przed Trybunałem

- 33 W dniu 12 kwietnia 2002 r. Komisja Wspólnot Europejskich wniosła odwołanie do Trybunału Sprawiedliwości.
- 34 W dniu 1 sierpnia 2002 r. Republika Francuska złożyła wniosek o dopuszczenie jej do udziału w sprawie w charakterze interwenienta po stronie Komisji. Postanowieniem z dnia 24 października 2002 r. Prezes Trybunału uwzględnił ten wniosek.
- 35 W dniu 9 sierpnia 2002 r. w odpowiedzi na odwołanie spółka max.mobil wniosła odwołanie wzajemne. Komisja odpowiedziała na nie repliką z dnia 15 listopada 2002 r. W dniu 25 lutego 2003 r. spółka max.mobil złożyła duplikę.

Żądania w odwołaniu i w odwołaniu wzajemnym

36 Komisja wnosi do Trybunału o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku w części, w której orzeka on o dopuszczalności skargi wniesionej przez spółkę max.mobil o stwierdzenie nieważności pisma Komisji z dnia 11 grudnia 1998 r.;

- odrzucenie wniesionej przez spółkę max.mobil skargi o stwierdzenie nieważności spornego aktu jako niedopuszczalnej;

- odrzucenie odwołania wzajemnego wniesionego przez spółkę max.mobil;

- obciążenie spółki max.mobil kosztami postępowania.

37 Spółka max.mobil wnosi do Trybunału o:

- odrzucenie odwołania Komisji jako niedopuszczalnego lub, ewentualnie, oddalenie go jako bezzasadnego;

oraz na podstawie odwołania wzajemnego o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku w części, w jakiej oddała on jej skargę o stwierdzenie nieważności jako bezzasadną;
- stwierdzenie nieważności spornego aktu;
- obciążenie Komisji kosztami postępowania.

38 W uwagach interwenienta Republika Francuska wnosi do Trybunału o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku w części, w jakiej orzeka on o dopuszczalności skargi spółki max.mobil o stwierdzenie nieważności w trybie art. 90 Traktatu;
- obciążenie spółki max.mobil kosztami postępowania w tej instancji.

W przedmiocie odwołania

W przedmiocie dopuszczalności odwołania głównego

Argumenty uczestników

39 Komisja ocenia, że odwołanie jest dopuszczalne, opierając swe stanowisko na dwóch punktach.

40 Z jednej strony, odwołanie jest jej zdaniem dopuszczalne na podstawie art. 49 (obecnie art. 56) akapit pierwszy Statutu WE Trybunału Sprawiedliwości, albowiem orzekając o dopuszczalności zaskarżony wyrok rozstrzyga w sposób ostateczny kwestię incydentalną postępowania, jaką jest owa kwestia dopuszczalności. W ten sposób zaskarżony wyrok jest niekorzystny dla Komisji jako strony pozwanej przed Sądem. Okoliczność, iż co do istoty sprawy Sąd orzekł, że skarga jest bezzasadna, pozostaje zdaniem Komisji bez wpływu na kwestię dopuszczalności jej odwołania, którego celem jest uchylenie zaskarżonego wyroku, który orzeka, iż sporny akt może stanowić przedmiot skargi w spornym postępowaniu (wyrok z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie C-23/00 P Rada przeciwko Boehringer, Rec. str. I-1873, pkt 50 i 52).

41 Z drugiej strony, odwołanie jest jej zdaniem dopuszczalne na podstawie art. 49 akapit trzeci Statutu WE Trybunału Sprawiedliwości. W istocie Komisja byłaby jednym z podmiotów, które mają prawo do wniesienia odwołania od zaskarżonego wyroku, bez względu na merytoryczną treść rozstrzygnięcia, co przyznaje Trybunał w sposób dorozumiany w wyroku z dnia 21 stycznia 1999 r. w sprawie C-73/97 P Francja przeciwko Comafra i in., Rec. str. I-185, bez potrzeby udowadniania interesu prawnego, co Trybunał podkreśla w wyroku z dnia 8 lipca 1999 r. w sprawie C-49/92 P Komisja przeciwko Anic Partecipazioni, Rec. str. I-4125, pkt 171.

- 42 Spółka max.mobil uważa, iż skoro Komisja wygrała sprawę, należy stosować art. 49 akapit drugi Statutu WE Trybunału Sprawiedliwości, który stoi na przeszkodzie dopuszczalności odwołania Komisji. Ponadto w niniejszej sprawie kwestia dopuszczalności nie była przedmiotem postępowania incydentalnego, lecz została rozstrzygnięta w ramach merytorycznego rozpatrywania sprawy. Zaskarżony wyrok rozstrzyga sprawę w całości, co znajduje potwierdzenie w przepisie art. 114 § 4 regulaminu Sądu.
- 43 Ponadto spółka ta nie zgadza się z dokonaną przez Komisję wykładnią przepisu art. 49 akapit trzeci Statutu WE Trybunału Sprawiedliwości. Jej zdaniem pozycja instytucji wspólnotowych nie różni się niczym od pozycji innych podmiotów. Instytucje te nie mają uprawienia do wniesienia odwołania jedynie celem uzyskania od Trybunału wyjaśnienia jednej z kwestii prawnych rozstrzygniętych w tym samym wyroku, a zatem niebędących kwestiami autonomicznymi, co wynika z pkt 51 ww. wyroku w sprawie Rada przeciwko Boehringer i co zostało potwierdzone w ww. wyroku w sprawie Komisja i Francja przeciwko TF1.
- 44 Spółka max.mobil zauważa wreszcie, że kontekst ww. wyroku w sprawie Francja przeciwko Comafrica i in. był odmienny. W sprawie tej Trybunał stanął w obliczu zbiegu orzeczeń Sądu, tak że odniesienie do owego wyroku pozostaje bez znaczenia dla niniejszej sprawy.

Ocena Trybunału

- 45 W pierwszym rzędzie należy odrzucić tok myślenia spółki max.mobil w odniesieniu do ww. wyroku w sprawie Komisja i Francja przeciwko TF1. W istocie w wyroku tym Trybunał — utrzymując w mocy wydane w pierwszej instancji orzeczenie Sądu o umorzeniu postępowania — stwierdził, że mając na uwadze porządek, w jakim

poszczególne kwestie zostały rozpatrzone, Sąd miał podstawy do wydania orzeczenia bez potrzeby wypowiedzania się w kwestii dopuszczalności wniesionej skargi (ww. wyrok w sprawie Komisja i Francja przeciwko TF1, pkt 25–28).

46 Tymczasem w niniejszej sprawie Sąd formalnie wypowiedział się odnośnie do dopuszczalności skargi, zanim przeszedł do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty.

47 Z jednej strony, zgodnie z brzmieniem art. 49 akapit pierwszy Statutu WE Trybunału Sprawiedliwości:

„Odwołanie może zostać wniesione do Trybunału Sprawiedliwości w terminie dwóch miesięcy od zawiadomienia o orzeczeniu, od którego wnoszone jest odwołanie, od ostatecznych orzeczeń Sądu Pierwszej Instancji i orzeczeń tego Sądu rozstrzygających kwestie merytoryczne jedynie w części lub rozstrzygających kwestię proceduralną dotyczącą zarzutu braku kompetencji lub niedopuszczalności”.

48 Z drugiej strony, zgodnie z przepisem art. 49 akapit trzeci Statutu, aby móc wnieść odwołanie od wyroku Sądu, instytucje Wspólnoty nie muszą wykazywać żadnego interesu prawnego (ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Anic Partecipazioni, pkt 171).

49 W niniejszej sprawie odwołanie Komisji ma na celu częściowe uchylenie przez Trybunał zaskarżonego wyroku — tj. konkretnie jego pkt 65–72, gdzie Sąd wyraźnie nie uwzględnił podniesionego przez Komisję zarzutu niedopuszczalności — która to część wyroku stanowi orzeczenie kończące postępowanie w sprawie w kwestii incydentalnej w rozumieniu przepisu art. 49 akapit pierwszy Statutu WE Trybunału Sprawiedliwości.

- 50 Orzeczenia kończące postępowanie w sprawie w kwestii incydentalnej dotyczącej zarzutu niedopuszczalności w rozumieniu owego przepisu są orzeczeniami, które są niekorzystne dla jednej ze stron, gdyż uwzględniają ów zarzut niedopuszczalności bądź nie. W ten sposób Trybunał dopuścił możliwość wniesienia odwołania od wyroku Sądu w części, w jakiej nie uwzględnia on zarzutu niedopuszczalności podniesionego przez jedną ze stron wobec skargi, nawet jeśli w dalszej części tego wyroku Sąd oddalił skargę jako bezzasadną (zob. ww. wyroki w sprawie Francja przeciwko Comafrica i in. oraz w sprawie Rada przeciwko Boehringer, pkt 50).
- 51 Ponieważ w niniejszej sprawie — jak zostało właśnie wykazane — Sąd postanowił wypowiedzieć się w kwestii dopuszczalności skargi wniesionej przez spółkę max.mobil przed jej oddaleniem co do istoty, odwołanie Komisji od tego orzeczenia, które jest dla niej niekorzystne, musi zostać uznane za dopuszczalne.
- 52 W konsekwencji zarzut niedopuszczalności podniesiony przez spółkę max.mobil wobec tego odwołania nie może zostać uwzględniony.

W przedmiocie dopuszczalności skargi przed Sądem

Argumenty uczestników

- 53 Choć Komisja przyznaje, że ma obowiązek przeprowadzania rzetelnego badania skarg, które otrzymuje w zakresie art. 90 Traktatu, wszakże — podobnie jak rząd

francuski. — uważa ona, że Sąd naruszył prawo, uznając, iż jej decyzja w sprawie ścigania naruszenia reguł konkurencji może stanowić przedmiot kontroli sądowej.

54 Twierdzi ona, że Sąd błędnie zinterpretował znaczenie ww. wyroku w sprawie Bundesverband der Bilanzbuchhalter przeciwko Komisji uznając, iż rozstrzygnięcie w nim zawarte — tj. orzeczenie, zgodnie z którym Komisja ma uprawnienia dyskrecjonalne w zakresie ścigania naruszeń — stanowi jedynie wyjątek od ogólnego prawa do badania skarg. Podnosi ona, że w pkt 25 tego wyroku Trybunał — przeciwnie — orzekł, iż uprawnienie do pociągnięcia Komisji do odpowiedzialności przed sądem za jej odmowę interweniowania w trybie art. 90 ust. 3 Traktatu może w ostateczności istnieć jedynie w wyjątkowych sytuacjach.

55 W niniejszej sprawie spółka max.mobil nie znajduje się — zdaniem Komisji — w takiej wyjątkowej sytuacji w rozumieniu tego orzeczenia. Takiego zdania jest również rząd francuski.

56 Ponadto Komisja, popierana przez rząd francuski, podważa zakwalifikowanie przez Sąd jej pisma z dnia 11 grudnia 1998 r. — w pkt 64–68 i w pkt 71 zaskarżonego wyroku — jako „decyzji”. Pisma Komisji powinny być uznawane za zwykłe informacje.

57 Twierdzi ona, że prawa procesowe, w tym prawo do uzyskania decyzji Komisji, przyznane na mocy rozporządzenia nr 17, nie mają zastosowania w ramach art. 90 ust. 3 Traktatu.

- 58 W konsekwencji kwestionuje ona prawo Sądu do powoływania się na wcześniejsze orzeczenia dotyczące uprawnień, które można wywieść z art. 85 i art. 86 Traktatu.
- 59 Komisja uważa wreszcie, że zasada dobrej administracji indywidualnych sytuacji, dotychczas nieznaną orzecznictwu Trybunału, na której wszakże Sąd opiera swe rozumowanie, jest zbyt ogólna, aby mogła stanowić podstawę prawną praw procesowych podmiotów prywatnych, tym bardziej iż przywołana na poparcie tej zasady karta praw podstawowych nie znajduje tu zastosowania. Ponadto przepis art. 41 ust. 2 tiret trzecie tej karty stanowi zaledwie przypomnienie obowiązku uzasadnienia, o którym mowa w art. 190 Traktatu. Artykuł 41 ust. 4 tej karty jest odzwierciedleniem art. 21 akapit trzeci WE w wersji zmienionej Traktatem z Amsterdamu, która w dniu 11 grudnia 1998 r. — tj. w dacie spornego aktu przeanalizowanego jako decyzja zaskarżona w pierwszej instancji — nie weszła jeszcze w życie.
- 60 Spółka max.mobil powołuje się w istocie na swoją legitymację procesową. Bazując na pkt 99, 100, 103 i 107 opinii rzecznika generalnego Micha w ww. sprawach połączonych Komisja i Francja przeciwko TF1, na wyroku z dnia 15 czerwca 1993 r. w sprawie C-225/91 Matra przeciwko Komisji, Rec. str. I-3203, pkt 23 i 25, oraz na opinii rzecznika generalnego La Pergoli w ww. sprawie Bundesverband der Bilanzbuchhalter przeciwko Komisji, spółka max.mobil uważa, że w wyroku wydanym w tej ostatniej sprawie stwierdzenie niedopuszczalności nie opierało się na szerokich uprawnieniach dyskrejonalnych, na które powołuje się Komisja, lecz na okoliczności, że skarga do Komisji dotyczyła aktu o zasięgu ogólnym, którego zaskarżenie przez podmiot prywatny jest jako takie niedopuszczalne.
- 61 Stąd jak uznał Sąd w zaskarżonym wyroku — z powodów, o których mowa w pkt 24–30 niniejszego wyroku — decyzja Komisji o nienadawaniu dalszego biegu skardze złożonej przez spółkę max.mobil dotyczy tej spółki indywidualnie.

- 62 Dlatego zdaniem spółki max.mobil przyznanie Komisji szerokich uprawnień dyskrecjonalnych nie pociąga za sobą z mocy samego prawa niedopuszczalności skarg wnoszonych przeciwko decyzjom podjętym na podstawie tych uprawnień.
- 63 Nie można zatem wykluczyć możliwości poddania kontroli sądowej odmownych decyzji podejmowanych przez Komisję w odniesieniu do skarg złożonych przez podmioty prywatne, bez względu na charakter zaskarżanych aktów. W tej kwestii spółka max.mobil powołuje się na pkt 24 i 25 ww. wyroku w sprawie Bundesverband der Bilanzbuchhalter przeciwko Komisji.
- 64 Ponadto spółka max.mobil uważa, że znajdowała się w wyjątkowej sytuacji w rozumieniu tego wyroku, jak również w rozumieniu wyroku Sądu Pierwszej Instancji z dnia 3 czerwca 1999 r. w sprawie T-17/96 TF1 przeciwko Komisji, Rec. str. II-1757. W tym ostatnim wyroku Sąd wywiódł ów szczególny charakter rozpatrywanej sytuacji ze szczególnej pozycji konkurencyjnej, jaką skarżąca zajmowała w stosunku do innych kanałów telewizyjnych, jak również z tego, iż skarga dotyczyła indywidualnej decyzji, nie zaś aktu o zasięgu ogólnym, jak miało to miejsce w ww. wyroku w sprawie Bundesverband der Bilanzbuchhalter przeciwko Komisji.
- 65 Wreszcie spółka max.mobil stwierdza, że rozumowanie Komisji, według którego karta praw podstawowych jest pozbawiona wiążącej mocy prawnej, jest błędne, albowiem dokument ten stanowi powtórzenie i potwierdzenie praw podstawowych Unii Europejskiej. Artykuł 41 ust. 2 tej karty w jasny sposób przyznaje prawo do dobrej administracji indywidualnych sytuacji. Nadto podnosi ona, że wyraźne przyznanie praw procesowych nie stanowi przesłanki pozbawienia prawa osoby do obrony (wyrok z dnia 14 lutego 1990 r. w sprawie C-301/87 Francja przeciwko Komisji, zwany „Boussac Saint Frères”, Rec. str. I-307).

Ocena Trybunału

- 66 Artykuł 90 ust. 3 Traktatu nakłada na Komisję obowiązek czuwania nad wypełnianiem przez Państwa Członkowskie ciężących na nich obowiązków w odniesieniu do przedsiębiorstw, o których mowa w art. 90 ust. 1 Traktatu, i wyposaża ją wyraźnie w kompetencje interweniowania w tym celu za pomocą dyrektyw i decyzji. Komisja ma moc stwierdzenia, że jakiś określony środek publiczny jest sprzeczny z zasadami traktatowymi i wskazania środków, które państwo będące adresatem musi przyjąć celem zastosowania się do zobowiązań wynikających z prawa wspólnotowego (zob. ww. wyrok w sprawie Bundesverband der Bilanzbuchhalter przeciwko Komisji, pkt 23).
- 67 W niniejszej sprawie spółka max.mobil, będąca skarżącą w postępowaniu w pierwszej instancji, wniosła do Komisji o stwierdzenie, że Republika Austrii naruszyła przepisy art. 86 w związku z art. 90 ust. 1 Traktatu. W swej skardze do Komisji twierdziła ona, iż nie różnicując wysokości opłat wymaganych od niej oraz tych, które zostały nałożone na jej konkurenta, spółkę Mobilkom, w sytuacji gdy ta ostatnia jako filia otrzymywała wsparcie PTA w zakresie budowy i eksploatacji swojej sieci GSM, władze austriackie w sposób sprzeczny z prawem przyznały korzyści spółce Mobilkom w zakresie przydzielania częstotliwości.
- 68 Jak wynika z pkt 24 ww. wyroku w sprawie Bundesverband der Bilanzbuchhalter przeciwko Komisji, podmiot prywatny może w odpowiednich przypadkach dysponować uprawnieniem do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności decyzji, którą Komisja skierowała do Państwa Członkowskiego na podstawie art. 90 ust. 3 Traktatu, jeśli spełnione zostały przesłanki przewidziane w art. 173 akapit czwarty Traktatu (obecnie, po zmianie, art. 230 akapit czwarty WE).

- 69 Niemniej z brzmienia ust. 3 art. 90 Traktatu, jak również z logiki całości dyspozycji tego artykułu wynika, że ponieważ Komisja nie ma obowiązku podejmowania działania w rozumieniu owych przepisów, podmioty prywatne nie mogą wymagać od niej, aby zajęła stanowisko określonego rodzaju.
- 70 Okoliczność, iż skarżący ma indywidualny i bezpośredni interes prawny w stwierdzeniu nieważności odmownej decyzji Komisji w przedmiocie nadania dalszego biegu złożonej przez niego skardze nie jest tego rodzaju, aby mogła stanowić podstawę jego uprawnienia do zaskarżenia tej decyzji. W istocie pismo, w którym Komisja informuje spółkę max.mobil, iż nie zamierza podejmować działań przeciwko Republice Austrii, nie może być uznane za wywołujące wiążące skutki prawne, stąd nie może ono stanowić aktu zaskarżalnego w trybie skargi o stwierdzenie nieważności.
- 71 Skarżący nie może też powoływać się na uprawnienie do wniesienia skargi wynikające z rozporządzenia nr 17, które nie znajduje zastosowania do art. 90 Traktatu.
- 72 Stwierdzenie to nie narusza ani zasady dobrej administracji, ani żadnej innej zasady ogólnej prawa wspólnotowego. W istocie żadna zasada ogólna prawa wspólnotowego nie nakłada obowiązku przyznania przedsiębiorstwu legitymacji do wystąpienia do sądu wspólnotowego celem zaskarżenia odmowy Komisji w przedmiocie podjęcia działań wobec Państwa Członkowskiego na podstawie art. 90 ust. 3 Traktatu.

- 73 Dlatego spółka max.mobil nie miała legitymacji do zaskarżenia przed Sądem odmownej decyzji Komisji w przedmiocie ścigania i ukarania rzekomego naruszenia reguł konkurencji, jakie wynikałoby z decyzji rządu austriackiego o niezróżnicowaniu wysokości opłat nałożonych odpowiednio na tę spółkę i na jej konkurenta, spółkę Mobilkom, za eksploatację ich sieci telefonii komórkowej.
- 74 W konsekwencji należy uznać, iż Sąd niesłusznie uznał skargę spółki max.mobil w przedmiocie spornego aktu za dopuszczalną.
- 75 Z powyższych rozważań wynika, że należy uchylić wyrok Sądu i odrzucić skargę wniesioną przez spółkę max.mobil w przedmiocie spornego aktu, bez potrzeby analizowania dalszych zarzutów Komisji ani żądań odwołania wzajemnego.

W przedmiocie kosztów

- 76 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 118 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie spółki max.mobil kosztami postępowania, a spółka ta przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Wyrok Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich z dnia 30 stycznia 2002 r. w sprawie T-54/99 max.mobil przeciwko Komisji zostaje uchylony.**
- 2) **Skarga wniesiona do Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich przez spółkę max.mobil Telekommunikation Service GmbH zostaje odrzucona.**
- 3) **Spółka T-Mobile Austria GmbH zostaje obciążona kosztami postępowania.**

Podpisy